

Будучыя педагогі трэцякурсніцы фізфака Святлана ВАНЗОНАК і Ніна ШЫБАЙКА на практычных занятках у лабараторыі ядзернай фізікі.

### АЛЁ, ІНТЭРНАТ!

## У СВЕТЛЫ ДЗЕНЬ І Ё ЦЁМНУЮ НОЧ...

УСЕ, НАПЭУНА, памятаюць, што першыя дні сакавіка былі цёплымі, сапраўды вясновымі. Сонца калі яшчэ не пякло, то грэла дабравата, і прахожым прыходзілася прыплюшчваць вочы, а студэнтам у аўдыторыях закрывацца ад сонечных праменняў падручнікамі ці шыйкамі.

У адзін з такіх сонечных дзён, а дакладней — пятага сакавіка, завітаў я ў інтэрнат № 7 і прайшоў з намеснікам старшыні студсавета Ірынай Аўчынікавай па паверхах. Аказалася, што некаторым жыхарам інтэрната... мала аднаго сонца. Падавай ім усе «сто сорак!» На трох з правяраемых паверхаў (6, 9, 10) гарэла па 9—14 электралампачак.

Для пераканання ў выпадковасці неапраўданага марнатраўства вырашыў яшчэ раз пабываць у інтэрнаце. На гэты раз — ноччу. Дзесятага сакавіка, за некалькі мінут да 24 гадзін, зайшоў у пакой да старшыні студсавета інтэрната Аляксандра Якубчыка. Паведаміў яму аб прычыне свайго прыходу. Пазней, а першай гадзіне, калі мы паднімаліся з А. Якубчыкам на верхні паверх, каб адтуль пачаць праверку выкарыстання электраэнергіі, ён, сустракаючыся са знаёмымі, растлумачваў ім, куды і чаго мы ідзем. Прымайце, маўляў, меры, выключайце святло. І ўсё ж меры перасцярогі не дапамагалі. Зіхцелі ад святла пяць паверхаў. «Забыліся» выключыць святло на кухнях дзяжурных 4-га, 9-га, 10-га, 13-га паверхаў. А. Якубчык тлумачыў гэты факт тым, што, магчыма, хтосьці яшчэ збіраецца рыхтаваць вячэру. Але ж — пліты пустыя. Ды і час не той. Правёрка блокаў паказала, што на 4-м, 6-м і 12-м паверхах пакінуты не выключанымі нанач адпаведна па 9, 10 і 11 лампачак. Кожная — па 60—100 ват.

Але А. Якубчык стаў запэўніваць мяне, што выяўленыя факты — не частае здарэнне, што студсавет рэгулярна праводзіць на гэтую тэму гутаркі са старастамі паверхаў, што кожны дзень дзяжурным даюцца ўказанні выключыць у канцы дзяжурства святло.

— Ды многія яшчэ і не спяць. Ці мала па якіх справах. Не будуць жа вяртацца ў свае

пакоі ў поўнай цемры, — зазначае ён.

Гэтую думку старшыні студсавета абвергнуў трэці візіт у інтэрнат раніцою 12 сакавіка, у 6 гадзін 45 мінут. І што ж? Усе спяць. Спраў ніякіх. А святло гарыць на шасці кухнях, у васьмі калідорах...

І «нагарэла» такім чынам за мінулы год у сёмым інтэрнаце 251.720 кілават-гадзін. Гэта — найбольшая лічба сярод паказчыкаў расхода электраэнергіі па інтэрнатах.

Паспрабуем разабрацца.

Словы А. Якубчыка аб гутарках са старастамі і ўказаннях дзяжурным пацвердзіла і камандант інтэрната А. А. Леванкова. Паскардзілася на тое, што ў вельмі мізэрнай колькасці выдзяляюць для інтэрната электралампачкі. Але ж кожнаму зразумела, што аднымі размовамі ашчаднасць забяспечыць цяжка. Патрэбны больш канкрэтныя і паслядоўныя меры. Але не праводзяцца ў інтэрнаце рэіды-правёркі выкарыстання электраэнергіі, пасля якіх былі б дадзены ў насценгазеце, «маланцы» ці баявым лістку аналіз становішча, абагульненне вопыту іншых інтэрнатаў. Кантроль за выкарыстаннем электраэнергіі — гэта ж не часовае кампанія. Яго трэба рабіць дзейным, эфектыўным.

На інтэрнаты няма ліміту. Гэта не дае магчымасці нарміраваць расход энергіі, стымуляваць намаганні інжынерна-тэхнічных работнікаў у яе эканоміі, ушчуваць растраччыкаў.

— Электрык інтэрната А. І. Святлоў заўважае, што некаторыя студэнты не толькі не эканомяць электраэнергію, не аберагаюць электрасетку, але і глумяць яе. Лямпы дзённага святла прыходзіцца мяняць праз 3—4 месяцы, хаця тэрмін іх службы складае паўгода.

На жаль, факт абуральнай безгаспадарчасці у 7-м інтэрнаце не адзінаковы. Такое ж становішча і ў іншых інтэрнатах. З году ў год растуць лічбы-паказчыкі растрачаны электраэнергіі. Нагараюць кілаватны. Кошт аднаго — чатыры капейкі. За год — сотні і тысячы рублёў з дзяржаўнай кішэнкі.

**В. САБАЛЕУСКІ,**  
наш спец. кар.

## На лепшых традыцыях

ПЫТАННЯМ ваенна-патрыятычнага выхавання студэнтаў удзяляецца належная ўвага на гістарычным факультэце. Тут актыўна працуе савет ветэранаў, які ўзначальвае М. Н. Мазурэнка. Месячнік ваенна-патрыятычнай работы, які праводзіўся на факультэце, прысвячаўся XXVI з'езду КПСС, 63-й гадавіне Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту і стаў новым этапам у выхаванні студэнтаў на лепшых рэвалюцыйных, баявых і працоўных традыцыях нашага народа.

Асаблівае значэнне маюць для студэнтаў сустрэчы з жывымі сведкамі гераічнага мінулага краіны. Гасцямі гісторыкаў у апошні час былі ветэраны вайны, Герой Савецкага Саюза Г. В. Калеснікаў, М. Я. Зайцаў, І. М. Жаваранкаў, Д. П. Жмурускі.

**С. МІШУК,**  
студэнт аддзялення  
філасофіі гістфака.

У № 10 «БЕЛАРУСКАГА УНІВЕРСІТЭТА» АД 12 САКАВІКА 1981 ГОДА БЫЛО АПУБЛІКАВАНА ВЫСТУПЛЕННЕ НАМЕСНІКА СТАРШЫНІ НАВУКОВАГА СТУДЭНЦКАГА САВЕТА УНІВЕРСІТЭТА А. ВЕЧАРА «ЗАДАЧЫ І ПРАБЛЕМЫ СТУДЭНЦКІХ НАВУКОВЫХ ГУРТКОУ». НАШ КАРЭСПАНДЭНТ Г. САЧАНКА СУСТРЭЛАСЯ СА СТУДЭНТАМІ І ПАПРАСІЛА ІХ ВЫКАЗАЦЬ МЕРКАВАННІ НАКОНТ ПРАБЛЕМ, УЗНЯТЫХ У ГЭТЫМ МАТЭРЫЯЛЕ.

У тэорыю гамалогіі» чытае кандыдат фізіка-матэматычных навук А. В. Прасолаў. Яго слухаюць, акрамя студэнтаў, аспіранты і выкладчыкі. Для актыўнай навуковай дзейнасці студэнтаў патрэбна пэўная падрыхтоўка. Было б карысна кафедрам распрацаваць праграмы-мінімум для першакурснікаў. Курс лекцый неабходна скаардынаваць на аснове лепшых прыкладаў, распрацовак Маскоўскага ўніверсітэта, мець на ўвазе нашу будучую спецыяльнасць. На жаль, не вучаць

## «Першы крок да навукі...»

Іра Ляшчынская, гістарычны факультэт. Узначальвае СНТ першы год.

— Уявім сабе, што навуковыя гурткі адмянілі. Убачыце, яны ўзнікнуць стыхійна. Гурткі не толькі даюць навыкі навуковай работы, яны аб'ядноўваюць зацікаўленых людзей. Акрамя таго, дапамагаюць наладзіць кантакт паміж старэйшымі і малодшымі курсамі. Гурток у ідэале? Перш за ўсё — цікавая, нестандартная тэматыка. Фармалізм заўсёды перашкаджае рабоце. Свабодная, раскаваная атмасфера. А дакладчыкам не трэба замыкацца ў свае рамкі. Сачыце за рэакцыяй слухачоў. У нас на факультэце працуе многа цікавых гурткоў. На пасяджэнні гуртка па філасофіі прыходзяць студэнты інстытута культуры, тэатральна-мастацкага...

Сяргей Сяргееў, механіка-матэматычны факультэт. Узначальвае СНТ другі год.

— У нас гурткі працуюць толькі на малодшых курсах. Мы не лічым, што патрэбны старасты. Ініцыятыва павінна ісці ад выкладчыкаў. У іх веды і аўтарытэт. Для старшакурснікаў арганізаваны спецыяльныя курсы. Напрыклад, «Уводзіны

творчаму мысленню семінары. Тэмы курсавых добра было б выбіраць у адной ці па блізкай тэматыцы, што дазваляе пісаць грунтоўныя навуковыя работы. Карысна арганізаваць алімпіяды па спецыяльнасцях. СНТ складае спісы студэнтаў, якім дазволена свабоднае наведванне лекцый. А чаму б навуковым кіраўнікам не распрацаваць для іх індывідуальныя графікі для плённай навуковай работы.

Зусім не распрацавана сістэма падвядзення вынікаў работы СНТ. За афармленне стэнда і арганізацыю спецыяльнага семінара — амаль адвольная колькасць балаў.

Вольга Кошалева, V курс, механіка-матэматычны факультэт, намеснік сакратара камітэта камсамола факультэта па ідэалагічнай рабоце.

— Для актыўнага ўдзелу студэнтаў у навуковай рабоце неабходна сувязь з практыкай, з іх будучай спецыяльнасцю. Нашы студэнты працуюць над курсавымі і дыпломнымі работамі ў НДІ ЭВМ, у інстытуце матэматыкі АН БССР. Падпісаны гаспадарчы дагавор з ВА «Інтэграл». Супрацоўнікі гэтых арганізацый чытаюць у нас спецкурсы.



Нядаўна адбыўся сход камсамольскага актыву, прысвечаны ўручэнню Белдзяржуніверсітэту імя У. І. Леніна пераходнага Чырвонага сцяга Пскоўскага аблвыканкома, аблсаўпрофа і абкома камсамола. На сходзе выступілі камісар Наваржэўскага занальнага штаба С. Саётгараеў, прарэктар па вучэбнай рабоце В. Г. Ціхіня, камандзір Пскоўскага абласнога штаба СБА С. В. Ірхін, камандзір СБА «Універсітэцкі» А. Размысловіч. Ганаровымі граматамі Пскоўскага абкома камсамола па выніках работы ў працоўным семестры 1980 года былі ўзнагароджаны СБА «Рамантык» механіка-матэматычнага факультэта, СБА «Вікторыя» і «Польмя» факультэта радыёфізікі і электронікі.

**А. ШЫБУТ.**

На здымку: камандзір Пскоўскага абласнога штаба С. В. Ірхін уручае пераходны Чырвоны сцяг універсітэту за поспехі ў працоўным семестры-80.

Фота В. Шака.





# ПУЗОВЫ РАНАК



## ТАЦЦЯНА САПАЧ



СТУДЭНКА ФАКУЛЬТЭТА  
ЖУРНАЛІСТЫКІ. ЯЕ ВЕРШЫ  
ДРУКАВАЛІСЯ У «ЧЫРВОНАЯ  
ЗМЕНА», ГУЧАЛІ НА РЭСПУБ-  
ЛІКАНСКІМ РАДЫЁ.

Пракляніце сябе і свае  
пакаленні,  
Да касцей абгарыце на лёзах  
сумлення!  
Непарочнасцю ззяла —  
абклеілі звадамі,  
За спіною шушукалі, жэрлі  
пагледамі,—  
Бач, знайшлася якая — да грэху  
няшчадная!  
Ці падставілі рукі, калі яна  
падала?..  
Не патрэбны удачлівым слабыя  
ролі.  
Не пускае да бога ключнік без  
пароля.  
Перасуды — прысудам.  
Сырэй сутарэнняў.  
Адпяваем высокае.  
Славім падзенні?..

У правалах вачэй, як у часу  
правалах  
Між вады (ці бяды?)  
не знаходжу прычала.  
Ушчэнт — надзеі ладдзя ў  
акіяне адчаю —  
І правалы вачэй, як праспекты  
начамі,—  
Ні цяпла,  
ні агня,  
ні жыцця...  
На калені!..  
Разарвіце ў шматкі пратаколы  
сумненняў,

«Сорвись теперь слеза с твоей  
ресницы —  
И грузно покачнется шар  
земной»  
[Вл. Савельев]

Пахіснулася цяжка зямля.  
Паралелі, як нервы, збалаць.  
Абарвуцца... Але неадрыўныя  
Ад блакіту стрыжы  
лёгкакрылыя,  
І пад стрэхі не вернуцца —  
гора мне:  
Будуць, помсцячы, крыламі  
чорнымі  
Кутаць неба жалобаю вечнай.  
Аплываюць грамнічныя  
свечкі —  
Значыць, будуць грамы!..  
Беражы,  
Зберажы яго, добрая сіла...  
Я б, напэўна, цябе не прасіла,  
Каб магла без сустрэчы  
пражыць.

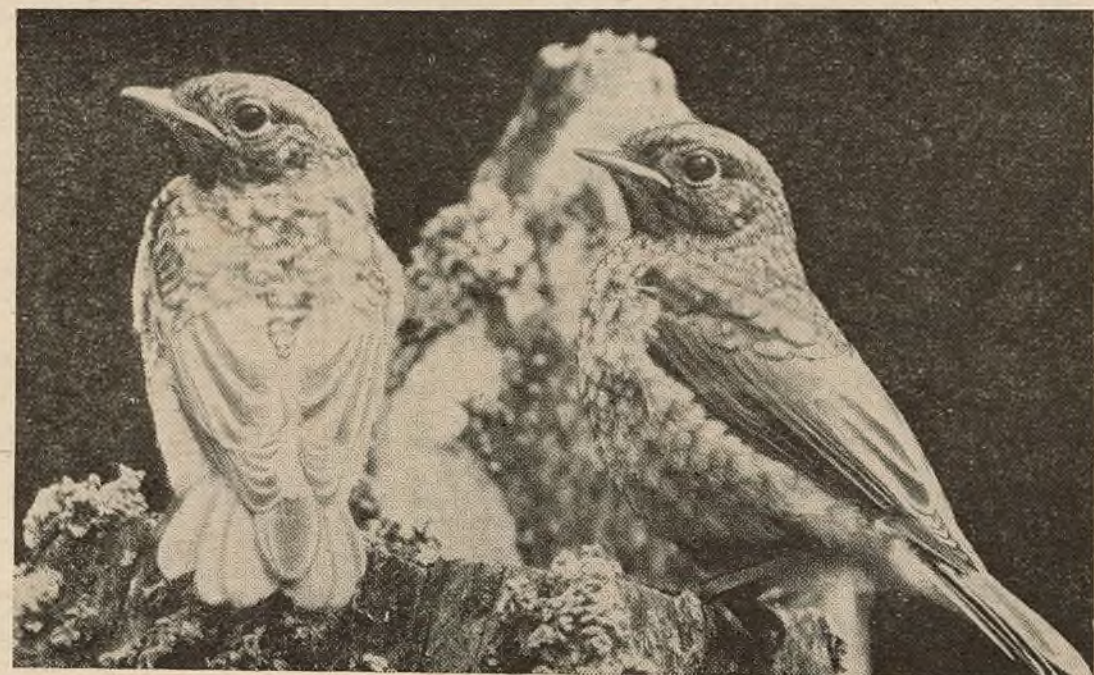
## ГАЛІНА ПАХОЛКА



СТУДЭНКА ФАКУЛЬТЭТА  
ЖУРНАЛІСТЫКІ. ДРУКАВАЛА-  
СЯ У РЭСПУБЛІКАНСКІМ ДРУ-  
КУ.

Ад узлёту і да падзення  
Адзін толькі крок,  
Жаданне палёту імгненнем  
Грукоча ў скронь.  
І зноў стаю над абрываў —  
Глытаю сіль...  
Як жудасна быць бяскрылай  
І поўнай сіл.  
Зайздросчу блазною  
птушцы —  
Узмах крыла —  
І вось ужо неба гушкае  
На хвалях святла.  
Адзін толькі крок, не бойся —  
Іншаму не бываць,  
Няўжо народжаны поўзаць  
Не можа лятаць!..  
...Падзенне. І поўнай мерай  
Расчаравання боль,  
Але прарастае вера,  
З сабою — бой.  
Калі жыццё выстаўляе  
Абрыў знароч —  
Ад падзення да ўзлёту, знаю,  
Адзін толькі крок!..  
Выпаў снег,  
апошні,  
снег адчаю  
Зімы, што не згаджаецца са  
стратай

Сваёй улады над зямлёй  
і небам.  
Выпаў снег  
на дахі і на дрэвы.  
І на маё,  
табой параненае сэрца,  
Схаваўшы нізку крываваючых  
слядоў.  
Выпаў снег...  
А я вясны чакаю,  
А я не веру ў непазбежнасць  
страты,  
Што можа вечна  
снег ляжаць на сэрцы...  
Прыдзі, вясна,  
мой смутак растапі,  
Вярні каханню страчаныя  
крылы,  
А сэрцу —  
нізачку яго слядоў.



## АЛЕСЬ ЦВЯХ

СТУДЭНТ ФАКУЛЬТЭТА ЖУР-  
НАЛІСТЫКІ. ВЕРШЫ ЯГО ДРУ-  
КАВАЛІСЯ У РЭСПУБЛІКАНС-  
КІМ ДРУКУ, ГУЧАЛІ НА РА-  
ДЫЁ І ТЭЛЕБАЧАННІ.

### ЭЛЕГІЯ

Ноч адчаю, дзень здзіўлення,—  
так праходзіць усё зямное.  
З моманту майго з'яўлення  
гэта ўсё было са мною...—  
гэты снег на шэрай поўні,  
абрыс лесу, што не сцерці,—  
прыйдучь разам, пэўна, з  
кожным,  
пройдучь разам з цемрай  
смерці.

Голле сумнае таполяў —  
напамін аб пераменах;  
песня ветру ў змінным полі,  
боль салодкі, як ніколі,—  
лік Радзімы ў задуменні.  
Плэскаць хвалі глухіх, азёрных,  
неабсяжнасць небакраю,



млосны подых ночак зорных,—  
у ссівелых буднях краю.  
Студзень студзіць. Дым і хаты.  
Слёзы — рукавом аўчыны,  
бо халодна-гаркаваты  
дым вясковы, дым Айчыны...

## РАДЗІСЛАЎ ЛАПУШЫН



СТУДЭНТ ІІ КУРСА ФАКУЛЬ-  
ТЭТА ЖУРНАЛІСТЫКІ. ДРУКА-  
ВАУСЯ У ГАЗЕЦЕ «ЧЫРВОНАЯ  
ЗМЕНА», ЗБОРНІКУ «ДЗЕНЬ  
ПАЭЗІІ-80», МАСКОЎСКИХ ВЫ-  
ДАННЯХ.

Я над рекою немею.  
Бьется на дне и трепещет  
Тень моя рядом с твоею.  
\* \* \*  
В сладком дыму костра  
Тонет село глухое.  
Кто там идет с водою,  
Или пустых два ведра?  
Кто там в дыму идет,  
А мне кажется, будто плывет,  
А мне кажется, нету вчера,  
И не будет потом ничего,  
Только дым от костра,  
Только шаг от тебя до меня,  
Только шаг и всего.  
И летящие руки мои,  
И молящие руки твои.  
И меж нами все стелется дым.  
Мы друг к другу летим и  
летим.

В воду деревья гляделись.  
Там, где их листья остались,  
С ними опять в отраженьи  
Голые ветки сливались.  
Так и со мною случилось.

## УЛАДЗІМІР СЯМЕНЧЫК

СТУДЭНТ ІІ КУРСА ФАКУЛЬТЭТА ЖУРНАЛІСТЫКІ. ЯГО ВЕР-  
ШЫ ЗМЯШЧАЛІСЯ НА СТАРОНКАХ ЧАСОПІСА «НІМАН», ГА-  
ЗЕТЫ «ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», ГУЧАЛІ НА РЭСПУБЛІКАНСКІМ РА-  
ДЫЁ І ТЭЛЕБАЧАННІ.

### ПОРТРЕТ

Вдруг нахлынуло, как бред.  
Написал я свой портрет.

— Он ужасно непохожий!..  
— Непохожий? Быть не  
может...

— Было зеркало кривое?  
— Не смотрел я в зеркало...  
— Набевашеню волною  
облик исковеркало?..

— Что ты, что ты, вовсе нет!..  
Это правда мой портрет.

Я писал его ночами,  
как молитву совершал.  
И казалось, за плечами  
кто-то крыльями шуршал.

Повнимательней смотри:  
это я, лишь изнутри.

Вот еще один день  
промелькнет.  
И беспечность с лица сойдет.  
Я останусь один, без грима.

Сердце бьется, как рыба об  
лед.  
Задыхается без любимой,  
неизвестной, неуловимой,  
словно воздух, необходимой...

Ну когда же, когда ледоход?..

Я вовеки не успокоюсь.  
Я — ничтожно маленький



полюс  
на одной из стольких планет.  
Излучаю в пространство поле  
бесконечной любви и боли.  
А другого полюса нет.  
Лишь звезды одинокий свет.

# БЕЛАРУСКИ УНІВЕРСІТЭТ

Ордэна Працоўнага Чырвонага  
Сцяга друкарня выдавецтва ЦК  
КПБ.

26 сакавіка 1981 г.

Заказ 516.

АТ 05621.



220080 МІНСК-80, УНІВЕРСІ-  
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ГЕАГРАФІЧ-  
НЫ КОРПУС, п. 14.  
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар  
В. П. ВАРАБ'ЁУ